

Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası

Editörler: Serkan DOĞANAY · Mete ALİM

Editörler: Prof. Dr. Serkan DOĞANAY - Prof. Dr. Mete ALIM

TÜRKİYE’NİN FİZİKİ COĞRAFYASI

ISBN 978-625-6357-03-7

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Kasım 2022, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türlüdür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Kuyrukcu
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.
Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası, bir ders kitabıdır. Eğitim Fakültelerinde okutulan Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası adlı derse yönelik olarak hazırlanmıştır.

Eldeki kitap 11 bölümden oluşmaktadır. Bunlar; Türkiye'nin Coğrafi Konumu, Sınırları ve Jeopolitiği (1. Bölüm), Türkiye'nin Jeolojik Özellikleri (2. Bölüm), Türkiye'nin Jeomorfolojik Özellikleri (3. Bölüm), Türkiye'nin İklim Özellikleri (4. Bölüm), Türkiye'nin Hidrografik Özellikleri (5. Bölüm), Türkiye'nin Toprak Özellikleri (6. Bölüm), Türkiye'nin Doğal Bitki Örtüsü Özellikleri (7. Bölüm), Türkiye'nin Hayvan Coğrafyası Özellikleri (8. Bölüm), Türkiye'nin Çevre Sorunları (9. Bölüm), Türkiye'de Doğal Afetler (10. Bölüm) ve İklim Değişmeleri, Küresel Isınma ve Türkiye (11. Bölüm) şeklinde sıralanmaktadır. Bu kitapla, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarına, Türkiye'nin coğrafi konumu ile fiziki (doğal) coğrafya özelliklerine dair bilgilerin sistematik bir biçimde sunulması amaçlanmıştır.

Kitabın 1. Bölümü Prof. Dr. Serkan DOĞANAY (Giresun Üniversitesi) ve Öğr. Gör. Gülşah DOĞANAY (Giresun Üniversitesi), 2. Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GİRGİN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi), 3. Bölümü Prof. Dr. İbrahim KOPAR (Atatürk Üniversitesi), 4. Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Çağlar ÇAKIR (Akdeniz Üniversitesi), 5. Bölümü Doç. Dr. Mucip DEMİR (Kafkas Üniversitesi), 6. Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Sevdâ KARACA (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi), 7. Bölümü Doç. Dr. Sevdâ COŞKUN (Karabük Üniversitesi), 8. Bölümü Doç. Dr. Öznur YAZICI (Karabük Üniversitesi), 9. Bölümü Prof. Dr. Ünal ÖZDEMİR (Karabük Üniversitesi), 10. Bölümü Prof. Dr. Mete ALIM (Atatürk Üniversitesi) ve Doç. Dr. Namık Tanfer ALTAŞ (Atatürk Üniversitesi) ve 11. Bölümü Prof. Dr. Mücahit COŞKUN (Karabük Üniversitesi) tarafından hazırlanmıştır. Bu nedenle, emekleri ve gösterdikleri hassasiyetleri için, her bir bölüm yazarına ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Ayrıca kitabın basımını ve dağıtımını gerçekleştiren Pegem Akademi çalışanlarına da teşekkür ederiz.

Okurlara, umulan yararları sağlaması dileklerimizle.

Prof. Dr. Serkan DOĞANAY
ORCID No: 0000-0003-2073-6894

Prof. Dr. Mete ALIM
ORCID No: 0000-0001-7805-3215

Kasım-2022

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Prof. Dr. Serkan DOĞANAY - Prof. Dr. Mete ALIM

1. Bölüm: Türkiye'nin Coğrafi Konumu, Sınırları ve Jeopolitiği

Prof. Dr. Serkan DOĞANAY, Giresun Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2073-6894

Öğr. Gör. Gülşah DOĞANAY, Giresun Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7456-8788

2. Bölüm: Türkiye'nin Jeolojik Özellikleri

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GİRGIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5265-831X

3. Bölüm: Türkiye'nin Jeomorfolojik Özellikleri

Prof. Dr. İbrahim KOPAR, Atatürk Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2840-9786

4. Bölüm: Türkiye'nin İklim Özellikleri

Dr. Öğr. Üyesi Çağlar ÇAKIR, Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1090-7146

5. Bölüm: Türkiye'nin Hidrografik Özellikleri

Doç. Dr. Mucip DEMİR, Kafkas Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1122-2664

6. Bölüm: Türkiye'nin Toprak Özellikleri

Dr. Öğr. Üyesi Sevdâ KARACA, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9356-3440

7. Bölüm: Türkiye'nin Doğal Bitki Örtüsü Özellikleri

Doç. Dr. Sevdâ COŞKUN, Karabük Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4702-4670

8. Bölüm: Türkiye'nin Hayvan Coğrafyası Özellikleri

Doç. Dr. Öznur YAZICI, Karabük Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7965-643X

9. Bölüm: Türkiye'nin Çevre Sorunları

Prof. Dr. Ünal ÖZDEMİR, Karabük Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1843-8804

10. Bölüm: Türkiye'de Doğal Afetler

Prof. Dr. Mete ALIM, Atatürk Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7805-3215

Doç. Dr. Namık Tanfer ALTAŞ, Atatürk Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0348-8721

11. Bölüm: İklim Değişmeleri, Küresel Isınma ve Türkiye

Prof. Dr. Mücahit COŞKUN, Karabük Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7881-6742

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v
İçindekiler.....	vii
Tablolar Listesi.....	xvi
Haritalar Listesi.....	xvii
Fotoğraflar Listesi.....	xix
Şekiller Listesi.....	xx

1. BÖLÜM

TÜRKİYE’NİN COĞRAFI KONUMU, SINIRLARI VE JEOPOLİTİĞİ

Giriş.....	2
Türkiye’nin Coğrafi Konumu.....	2
Türkiye’nin Matematik Konumu.....	2
Türkiye’nin Özel Konumu.....	5
Türkiye’nin Alanı, Boyutları ve Nüfusu.....	7
Türkiye’nin Sınırları.....	9
Türkiye’nin Kara Sınırları.....	9
Türkiye-Gürcistan Sınırı.....	10
Türkiye-Ermenistan Sınırı.....	12
Türkiye-Azerbaycan (Nahçıvan) Sınırı.....	12
Türkiye-İran Sınırı.....	12
Türkiye-İrak Sınırı.....	13
Türkiye-Suriye Sınırı.....	13
Türkiye-Yunanistan Sınırı.....	14
Türkiye-Bulgaristan Sınırı.....	14
Türkiye’nin Deniz Sınırları.....	15
Türkiye’nin Jeopolitik Özellikleri.....	17
Türkiye’nin Jeopolitik Güç Unsurları.....	17
Türkiye’nin Özel Konumu ve Etkileri.....	18
Türkiye’nin Kıtalar ve Denizlere Göre Konumu.....	18
Türkiye’nin Ulaşım Sistemleri ve Geçitlere Göre Konumu.....	19
Türkiye’nin Komşu Ülkelere Göre Konumu.....	21
Türkiye’nin Enerji Kaynaklarına Göre Konumu.....	31
Türkiye’nin Kendi Gücü.....	33
Türkiye’nin Uluslararası Kuruluşlardaki Yeri.....	36
Jeopolitik Teoriler ve Türkiye.....	39
Soğuk Savaş Sonrası ve Türkiye.....	44

Sonuç.....	48
Kaynakça.....	49

2. BÖLÜM TÜRKİYE'NİN JEOLJİK ÖZELLİKLERİ

Giriş.....	54
Türkiye'de Metamorfik Masifler	55
Türkiye'nin Paleozoik Arazileri	56
Türkiye'nin Mezozoik Arazileri	57
Türkiye'nin Senozoik Arazileri	58
Türkiye'nin Volkanik Arazileri	59
Türkiye'nin Karstik Arazileri.....	61
Türkiye'de Faylar ve Deprem Bölgeleri	62
Türkiye'nin Paleocoğrafik Evrimi ve Tektonik Birlikleri.....	63
Sonuç.....	64
Kaynakça.....	65

3. BÖLÜM TÜRKİYE'NİN JEOMORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ

Giriş.....	68
Türkiye'nin Ana Çizgileriyle Jeomorfolojik Gelişimi	71
Türkiye'yi Şekillendiren İç Etken ve Süreçler	73
Orojenez (Dağ Oluşumu Hareketleri).....	73
Epirojenik Hareketler ve Faylanma	73
Volkanik Faaliyetler	74
Depremler	76
Türkiye'yi Şekillendiren Dış Etken ve Süreçler.....	77
Türkiye'nin Ana Yerşekilleri.....	78
Türkiye'nin Dağları	78
Kıvrım Dağları.....	78
Faylanmayla Oluşmuş Dağlar.....	80
Volkanik Dağlar	81
Türkiye'nin Ovaları	82
Kıyı Ovaları.....	82
Karasal (İç Bölge) Ovalar	83
Türkiye'nin Platoları.....	84
Türkiye'nin Topografyaları.....	84
Akarsu Topografyası.....	85

Karst Topografyası	86
Buzul Topografyası	89
Buzul Çevresi (Periglasyal) Bölgeler Topografyası	90
Volkan Topografyası	91
Kıyı Topografyası	93
Kurak ve Yarıkurak Bölge Topografyası	95
Yapısal Özelliklerin Öne Çıktığı Topografyalar	96
Kaynakça	98

4. BÖLÜM TÜRKİYE’NİN İKLİM ÖZELLİKLERİ

Giriş	104
Türkiye İklimi Üzerinde Etkili Olan Hava Kütleleri	105
Türkiye İklimi Üzerinde Etkili Olan Hava Kütlelerinin Mevsimlere Göre Durumları	105
Yaz Mevsimi	105
Kış Mevsimi	107
Türkiye’de Topografik Faktörlerin İklim Etkisi	109
Yükselti	109
Bakı	110
Dağların Uzanışı	111
Karasallık	112
Türkiye’de İklim Elemanlarının Mekânsal Dağılışı	113
Sıcaklık	113
Yıllık Ortalama Sıcaklığın Dağılışı	113
Ocak Ayı Sıcaklık Dağılışı	115
Temmuz Ayı Sıcaklık Dağılışı	115
En Yüksek ve En Düşük Sıcaklık Değerleri	116
Don Olaylı Günler	117
Nemlilik ve Yağış	118
Mutlak Nem ve Bağlı Nem	118
Yağış	119
Yağış Rejimleri	122
Akdeniz Yağış Rejimi	122
Karadeniz Yağış Rejimi	123
Karasal Yağış Rejimi	123
İç Anadolu Geçiş Tipi	124
Marmara Geçiş Tipi	125
Kar Yağışları ve Karla Örtülü Günler	125

Atmosfer Basıncı ve Rüzgârlar	126
Türkiye'deki İklim Tipleri	127
Akdeniz İklimi	127
Karadeniz İklimi	128
Karasal İklim	128
Doğu Anadolu Karasal İklimi	128
Güneydoğu Anadolu Karasal İklimi	128
İç Anadolu Karasal İklimi	129
Trakya Karasal İklimi	129
Marmara Geçiş İklimi	129
Kaynakça	129

5. BÖLÜM

TÜRKİYE'NİN HİDROGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Giriş	132
Türkiye Akarsularının Genel Özellikleri	133
Türkiye'nin Açık Havzaları	134
Marmara Denizi Akarsu Havzası	134
Karadeniz Akarsu Havzası	135
Ege Denizi Akarsu Havzası	136
Akdeniz Akarsu Havzası	138
Basra Körfezi (Hint Okyanusu) Akarsu Havzası	139
Türkiye'nin Kapalı Akarsu Havzaları	140
Orta Anadolu Kapalı Havzaları	140
Göller Yöresi Kapalı Havzaları	141
Van Gölü Kapalı Havzası	142
Hazar Gölü Kapalı Havzası	142
Türkiye Gölleri	142
Tektonik Kökenli Göl Çanakları	145
Karstik Göl Çanakları	146
Volkanik Göl Çanakları	146
Kraterlerin Oluşturduğu Göl Çanakları	146
Volkanik Setlerin Oluşturduğu Göl Çanakları	147
Buzul Faaliyetleri Sonucu Oluşan Göl Çanakları	147
Setlerin Oluşturduğu Göl Çanakları	148
Heyelan Setlerinin Oluşturduğu Göl Çanakları	148
Alüvyon Setlerinin Oluşturduğu Göl Çanakları	148
Kıyı Kordonlarının Oluşturduğu Göl Çanakları	149
Traverten Setlerinin Oluşturduğu Göl Çanakları	149

Türkiye'de Yer Altı Suları ve Kaynaklar	150
Türkiye'de Akifer Tipleri ve Özelliklerine Göre Kaynaklar	151
Serbest Akifer Kaynakları	151
Tünemiş Akifer Kaynakları.....	151
Artezyen Kaynakları	152
Türkiye'de Jeomorfolojik-Litolojik Özelliklere Göre Kaynaklar	152
Karstik Kaynaklar	152
Fay Kaynakları.....	153
Türkiye'de Kimyasal Bileşim ve Sıcaklıklarına Göre Kaynaklar.....	154
İçme Suyu Standardındaki Kaynaklar	154
İçme Suyu Standardı Dışındaki Kaynaklar.....	154
Sonuç.....	156
Kaynakça.....	157

6. BÖLÜM TÜRKİYE'NİN TOPRAK ÖZELLİKLERİ

Giriş.....	160
Türkiye'de Toprak Oluşumunu Etkileyen Faktörler	163
Ana Kaya	163
İklim.....	166
Yüzey Şekilleri (Topografya, Rölyef)	168
Canlılar	171
Zaman.....	173
Türkiye'de Bulunan Başlıca Toprak Tipleri	174
Zonal Topraklar.....	174
Kahverengi Orman Toprakları.....	175
Kırmızımsı Akdeniz Toprakları (Terra-Rossa)	175
Podzolik Topraklar.....	175
Kireçsiz Kahverengi Topraklar	176
Kahverengi Topraklar	176
Kestane Renkli Topraklar.....	176
Kırmızımsı Kahverengi Topraklar	176
Sierozem Topraklar.....	177
Çernezyomlar	177
İntrazonal Topraklar	177
Hidromorfik Topraklar	177
Halomorfik Topraklar	179
Kalsimorfik Topraklar	179
Kahverengi Orman Toprakları.....	179

Rendzina Toprakları.....	179
Vertisol Topraklar (Karakepir: grumusol).....	180
Azonal Topraklar.....	180
Alüvyal Topraklar	180
Kolüvyal Topraklar	181
Regosoller.....	181
Litosoller	181
Türkiyede Toprak Sorunları.....	181
Erozyon.....	182
Toprak Sağlığı.....	182
Topraklarda Taşlılık	182
Drenaj Sorunları.....	183
Tuzluluk ve Sodiklik (Çoraklaşma)	183
Çölleşme	184
Toprak Verimliliği	184
Sonuç.....	185
Kaynakça.....	186

7. BÖLÜM

TÜRKİYE'NİN DOĞAL BİTKİ ÖRTÜSÜ ÖZELLİKLERİ

Giriş.....	190
Bitki Örtüsünü Etkileyen Faktörler.....	191
İklim	191
Sıcaklık	191
Nem.....	194
Yağış.....	195
Rüzgâr.....	196
Toprak	197
Topografya	199
Biyotik Faktörler.....	201
Bitki Örtüsü Farklılıklarını Oluşturan Faktörlere Örnekler.....	202
Türkiye'nin Fitocoğrafya Bölgeleri.....	205
Türkiyedeki Bitki Formasyonları.....	207
Ağaç Formasyonu (Orman).....	207
Karadeniz Ormanları.....	209
Ege Ormanları.....	213
Akdeniz Ormanları.....	215
İç Bölgelerin Ormanları	216
Çalı Formasyonu	218

Ot Formasyonu (Bozkır, Step).....	221
Doğal Stepler	221
Antropojen Stepler.....	222
Yüksek Boylu Çayırlar	222
Yüksek Dağ Çayırları.....	222
İklim Değişmelerinin Türkiye Florasına Etkileri	224
Kaynakça.....	226

8. BÖLÜM

TÜRKİYE'NİN HAYVAN COĞRAFYASI ÖZELLİKLERİ

Giriş.....	230
Zoocoğrafik Araştırmaların Kısa Tarihçesi	230
Türkiye'de Hayvanların Dağılımını Etkileyen Coğrafi Koşullar.....	231
İklim.....	231
Bitki Örtüsü	233
Yer Şekilleri	234
Toprak Örtüsü	235
Su Kaynaklarının Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri	236
Hayvan Türleri Arasındaki İlişkiler	237
Hayvanlarda Yer Değiştirme Hareketleri	237
Dağılış ve Yayılış Desenleri	237
Göç Davranışı ve Türkiye'deki Başlıca Hayvan Göçleri	238
Türkiye'nin Jeolojik Gelişiminin Hayvan Varlığına Etkileri	240
Yeryüzünün Zoocoğrafya Alanları ve Bölgeleri.....	243
Türkiye'nin Zoocoğrafya Alanları, Bölgeleri ve Bölümleri	244
Karadeniz Zoocoğrafya Bölgesi	245
Akdeniz Zoocoğrafya Bölgesi.....	246
Anadolu Karasal Zoocoğrafya Bölgesi	247
Türkiye'deki Sucul Ortamların Zoocoğrafyası.....	248
Türkiye Denizlerinin Zoocoğrafyası.....	248
Karadeniz'in Zoocoğrafyası.....	248
Marmara Denizi'nin Zoocoğrafyası	249
Ege Denizi'nin Zoocoğrafyası	249
Akdeniz'in Zoocoğrafyası.....	249
İç Sularımızın Zoocoğrafyası	250
Türkiye'de Nesli Tükenen Hayvanlar	251
Koruma Zoocoğrafyası.....	252
Sonuç.....	252
Kaynakça.....	253

9. BÖLÜM TÜRKİYE'NİN ÇEVRE SORUNLARI

Giriş.....	258
Başlıca Çevre Sorunları	259
Yanlış Arazi Kullanımı.....	262
Hava Kirliliği.....	264
Su Kirliliği	267
Toprak Kirliliği	273
Havadaki Kirletici Maddelerle Toprak Kirlenmesi.....	273
Sulardaki Toprak Kirletici Maddeler.....	274
Tarımsal Aktivite ile Toprak Kirlenmesi.....	274
Diğer Toprak Kirleticileri.....	274
Radyoaktif Kirlenme	276
Gürültü Kirliliği.....	277
Görüntü Kirliliği	278
Sonuç.....	279
Kaynakça.....	280

10. BÖLÜM TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER

Giriş.....	284
Yer Kökenli Afetler	285
Deprem.....	286
Tsunami	293
Volkanizma-Yanardağ Patlamaları.....	295
Kütle Hareketleri	297
Klimatolojik Kökenli Afetler.....	302
Sel ve Taşkın.....	302
Şiddetli Rüzgâr ve Fırtına.....	305
Çığ	306
Sis.....	309
Dolu	310
Don	312
Kuraklık.....	313
Yıldırım.....	314
Afet Yönetimi	314
Sonuç.....	316
Kaynakça.....	317

11. BÖLÜM

İKLİM DEĞİŞMELERİ, KÜRESEL ISINMA VE TÜRKİYE

Giriş.....	322
İklim Değişikliği ve Temel Kavramlar.....	323
İklim Kayıtları ve Geçmişteki İklim Değişmeleri	328
İklim Kayıtları.....	328
Geçmişteki İklim Değişmeleri.....	332
İklim Değişmelerinin Nedenleri	334
Türkiye'yi Etkileyen İklim Salınımları.....	336
Güney Salınımı (ENSO) ve Türkiye.....	336
Kuzey Atlantik Salınımı (KAS/North Atlantic Oscillation-NAO) ve Türkiye...	339
Kuzey Denizi-Hazar Paterni (North Sea – Caspian Pattern / NCP) ve Türkiye ...	341
Küresel İklim Değişikliği / Küresel Isınma ve Türkiye	341
İklim Değişikliği Senaryoları ve Türkiye.....	342
İklim Karakterinde Olası Değişmeler.....	344
Karadeniz	344
Orta Anadolu	344
Akdeniz	345
Doğu Anadolu.....	346
Doğal Bitki Örtüsü ve Orman Zonlarında Değişmeler	346
Karadeniz	346
Anadolu.....	346
Akdeniz	347
Kıyı Çizgisinde Değişme	347
Kapalı Hidrografik Havzalar.....	347
Sonuç.....	348
Kaynakça.....	351
Editörler ve Yazarlar Hakkında	353

TABLolar LİSTESİ

1. Bölüm

Tablo 1. Türkiye ile Sınır Komşularının Yüz Ölçümleri ve Nüfusları.....	8
Tablo 2. Türkiye'nin Kara Sınırları ve Deniz Kıyılarının Uzunlukları.....	9
Tablo 3. Türkiye'nin Kara Sınır (Hudut) Kapıları (2021).	11
Tablo 4. Türkiye'nin Kara Sınırlarındaki İlleri (2022).	14
Tablo 5. Türkiye'nin Üyesi Olduğu Diğer Bazı Uluslararası Kuruluşlar (2022).	39

3. Bölüm

Tablo 1. Türkiye'nin Yükselti Kuşakları.	68
Tablo 2. Yıldız-Kuzey Anadolu Dağ Sıraları ve Zirve Yükselteleri.	79
Tablo 3. Batıdan Doğuya Doğru Toros Dağları'nda Yer Alan Başlıca Dağlar ve Yükselteleri.	79
Tablo 4. Türkiyede Bulunan Önemli Volkanik Dağlar ve Zirve Yükselteleri.....	81
Tablo 5. Türkiye'nin Önemli Platoları ve Ortalama Yükselteleri.	84

5. Bölüm

Tablo 1. Marmara Denizi Havzasındaki Akarsuların Bazı Özellikleri.	135
Tablo 2. Karadeniz Havzasındaki Akarsuların Bazı Özellikleri.	136
Tablo 3. Ege Denizi Havzasındaki Akarsuların Bazı Özellikleri.	137
Tablo 4. Akdeniz Havzasındaki Akarsuların Bazı Özellikleri.	138
Tablo 5. Basra Körfezi Havzasındaki Akarsuların Bazı Özellikleri.	139
Tablo 6. Türkiye'deki Doğal Göllerin Bazı Özellikleri.	144
Tablo 7. Türkiye'nin Başlıca Baraj Gölleri ve Yüzölçümleri.	150

9. Bölüm

Tablo 1. İllerimizin Çevre Sorunları Öncelik Sırası (2019).	259
Tablo 2. Bazı Sektörlerde Tarım Topraklarının Amaç Dışı Kullanımının En Fazla Olduğu İller.	264

10. Bölüm

Tablo 1. Türkiye'de Meydana Gelen ve Can Kayıplarına Yol Açan Bazı Büyük Depremler.	291
--	-----